

A Slolonel Dios D'a Viñaj

MIQUEAS

Miqueas sb'i jun libro tic, yujto a slolonel Dios yalnac d'a viñaj Miqueas tz'ib'ab'ilcan d'ay. A viñaj Miqueas chi', schecab' Dios yaj viñ, cajan viñ d'a jun yune' choñab' ay d'a yol yic Judá d'a stiempoal viñaj Isaías. Yojtac viñ sic'lab'il to jab'xoñej tiempo sjavi yoval sc'ol Dios d'a yib'añ eb' aj Judá, icha aj sjavi d'a yib'añ eb' aj Israel, yujto lajan smul eb' yed' eb' aj Israel chi'. Yuj chi' yalnac viñaj Miqueas chi' to ol javoc yaelal d'a yib'añ eb' aj Judá chi', yujto mañ vach'oc tas sc'ulej eb', tz'ixtaj eb' meb'a' yuj eb', yuj chi' ol ch'olb'itaj yaj eb'.

Palta ayic toxo ix ec' jun yaelal d'a yib'añ eb' anima chi', ol yac'anxi svach'c'olal Dios d'a yib'añ eb', yujto xajan eb' yuuj, nivan pax sc'ol d'a yib'añ eb'. A d'a capítulo 5 versículos 2-5, ata' syalcot yuj jun ac'um junc'olal ol javoc d'a yolyib'añq'uinal tic. A d'a scal eb' yiñtilalcan viñaj David, ata' ol checlajoc. Toxonton sic'b'ilel yuj Dios. A d'a choñab' Belén, ata' ol aljoc, xchi. Axo d'a capítulo 6 versículo 8, ata' syalcoti tastac ajnac yel yich slolon masanil eb' schecab' Dios.

A tas ol ja d'a yib'añ Samaria yed' Jerusalén

1 A in Miqueas in tic, aj choñab' Moreset in. A d'a stiempoal viñaj Jotam, viñaj Acaz yed' viñaj Ezequías, aton eb' viñ sreyal Judá, a Jehová ix ch'oxan vila' tas ol aj Samaria yed' Jerusalén. Yuj chi' ix valel icha tic:

2 E masanil ex vetchoñab', ab'ec juntzañ tic. Scham eyab'an e masanil cajan ex d'a yolyib'añq'uinal tic. A Jehová Yajal, ato d'a stemplo yicñej yaji, ato ta' ol yalel masanil e chucal.

3 Ol elta Jehová b'aj cajan, ol b'eycot d'a schontac lum vitz.

4 Ol laj ulaxb'at lum vitz chi' d'a yalañ yoc Jehová chi', icha tz'aj yulaxb'at noc' chaq'uib' d'a cal c'ac'. Ol laj cot juyuljoc lum vitz chi' icha a' eluma' ayic ol jat-q'ue lum nivac ac'lic.

5 Ol ujoc juntzañ tic, yujñej spital eb' yiñtilal viñaj Jacob, yuj mul d'a yol smacb'en Israel. ¿B'ajtil scheclaj spitalil eb' chi'? A d'a choñab' Samaria. ¿B'ajtil scheclaj yejmelal eb' aj Judá d'a scomon diosal? A d'a Jerusalén.

6 Yuj chi' syal Jehová icha tic: Ol in satel jun choñab' Samaria tic, toxoñej ol q'uecan b'ulan spojelal. Jacanxoñej ol ajcan icha b'aj syal yavchaj te' uva. Ato d'a yoltac ch'olan ol in yumcanem q'uen sq'uenal jun choñab' tic, ol checlajcanq'ueta cimiental yich.

7 Choc' ol ajcanb'at juntzañ yechel comon dios. Masanil juntzañ comon dios chi' ol in ñustz'aoc. A yed' q'uen tumin yic ajmulal, ata' b'ob'il, yuj chi' a d'a stojol ajmulal chi' ol ochixcan q'ueen, xchi Jehová.

A scusc'olal viñaj Miqueas

- 8 Yuj chi' tzin oc' yuj cusc'olal. B'eran in eli, malaj in xañab' ayochi tzin b'eyeq'ui. Toxoñej tz'el vav icha junoc noc' oques, ma icha junoc noc' cujub'.
- 9 Ujto a yechen Samaria, mañ-xalaj yañal. Toxo ix yamchaj-paxc'och Judá yuj yaelal chi', masanto sc'och d'a ti' choñab' Jerusalén, aton schoñab' eb' vetchoñab'.
- 10 Mañ eyal juntzañ tic d'a eb' cajan d'a Gat. Mocab' ex oc' d'a yichañ eb'. Ec'añec b'alb'on d'a cal pococ yuj e cusc'olal chi' d'a Bet-le-afra.^a
- 11 A exxo cajan ex d'a Safir, ixiqueccan d'a ch'oc choñab'il, vach'chom b'eran ex eli. D'a q'uixveltaquil tzex ic'chajb'ati. Mañxo jab'oc tz'el'ta eb' cajan d'a Zaanán ex scoló'. Ay oq'uel d'a Bet-esel, mañxa mach ol och eyed'oc.
- 12 A eb' cajan d'a Marot, cumcon yec' eb' yab'an syail, smaclej eb' sjavi colval, palta toxo ix c'och yaelal chi' d'a ti' choñab' Jerusalén yuj Jehová.
- 13 A exxo cajan ex d'a Laquis, te pit ex icha eb' israel. A yuj e pital chi' ix och smul eb' aj Sion. Aq'uecoch noc' e chej te jelan sb'ey d'a carruaje yic oval.
- 14 Ex aj Moreset-gat, actejeccan e choñab' chi' d'a junelñej. A eb' sreyal Israel, nab'añej ix stañvej scolval eb' aj Aczib eb'.

- 15 Ix yalan Jehová icha tic: Ex cajan ex d'a Maresa, ol vac'och e choñab' chi' d'a yol sc'ab' eb' ajc'ool. A eb' nivac yelc'och d'a scal eb' israel, ol b'at sc'ub'ejel sb'a eb' d'a yoltac q'uen ñaq'ueen d'a Adulam.
- 16 A exxo ex aj Jerusalén, joxequel xil e jolom yuj cuselal. Chac-b'erinac ocab'xoñej tz'ajcan e jolom chi' icha sjolom noc' xulem, ujto a eb' eyuninal te xajanab'il eyuuj, ol ic'chajb'at eb' d'a ch'oc choñab'il, xchi Jehová.

Ob'iltac eb' ixtum meb'a'

- 2¹ Ob'iltac ol aj eb' ayec' d'a sat sch'at snaub'tañ tas chucal sc'ulej, axo sq'uiñib'i jun, sc'ulan eb' tas sna chi', ujto ayec' d'a yol sc'ab' eb' sc'ulani.
- 2 Tato syiloch sc'ol eb' d'a junoc luum, stoc'ñejec' eb'. Tato syiloch sc'ol eb' d'a junoc pat, syic'ñejec' eb'. Icha chi' tz'aj yixtaj eb' anima yed' yuninal yuj eb'.
- 3 Yuj chi' syal Jehová icha tic: A in tic, ay tas tzin na pax d'a e patic a ex tic. Ol vac'b'at junoc nivan yaelal d'a e cal, mañxo ol yal-laj e colan e b'a. Mañxo ac'umtacoc ol aj e b'eyeq'ui, ujto sc'ualxo jun nivan yaelal.
- 4 A d'a jun c'ual chi', ol stz'ac b'itej b'it eb' anima meb'a' yuj ex sb'uchani. Ol yal eb' icha tic: A ticnaic, toxo ix oñ can d'a yalañ yuj eb' ajc'ool d'a

^a 1.10 A juntzañ choñab' sb'inaj d'a tic, a d'a yoltac b'e b'aj scot eb' soldado ajc'ol sjavi ul yac' oval d'a Jerusalén, ata' ay. Junjun juntzañ chi', ayñej yelc'och sb'i icha sjajil d'a hebreo.

junelñej. A co choñab', toxo ix q'uexvi yajal, mañxalaj mach syal scachvaji. A lum co luum, ix spuquec' lum eb' ajc'ol chi' d'a spatic, xcham eb' d'a sb'it chi', xchi Jehová.

- 5 Uuj e chucal chi' mañxa eyalan eyic d'a e mach'en d'a scal eb' schoñab' Jehová.

**A eb' syaloch sb'a
schecab'oc Dios**

- 6 Ix yalan eb' anima d'ayin icha tic: Mañ al d'ayoñ to ol javoc yaelal d'a quib'añ. ¿Tocval ol javoc jun q'uixvelal chi' d'a quib'añ?
- 7 ¿Tocval catab'il schoñab' viñaj Jacob? ¿Tocval ix lajvi snivan-c'olal Dios, yuj chi' icha chi' ol oñ yutej? ¿Tocval syac'cot yaelal Dios d'a yib'añ eb' tojol sb'eyb'al? xchi eb'.
- 8 Uuj chi' syal Jehová icha tic: A ex tic, tzex och ajc'olal d'a in choñab'. A eb' smeltzajcot d'a oval, sna eb' to mañxalaj tas ol ic'an eb', palta a exxo tic tzeyiq'uel spichul eb'.
- 9 Tze pechelta eb' ix ix d'a yoltac spat b'aj tzalajc'olal yajeq'ui. Junelñej tzeyic'paxec' smacb'en eb' yune' eb' ix, ix vac'a'.
- 10 Q'ueañec vaan, ixiquec. Max-tzac yal tzex aj d'a tic, yujto mañ jantacoc chucal tze c'ulej d'a sat lum luum tic, yuj chi' toxo ix ixtaxel lum d'a junelñej.
- 11 Tato ay junoc esalvum sjavi d'ayex, syalani to malaj tas ol javoc d'a eyib'añ, vach' ol ex ajoc, aton val jun chi' in checab' eyalani, xchi Jehová.

Syal Dios to ol scol schoñab'

- 12 Syalanpax Dios icha tic: Ol ex in molb'ej e masanil ex yiñtilalcan viñaj Jacob, a ex ton aj Israel ex tzexto cani. Ol ex in molb'ej, icha tz'aj smolb'an noc' scanel junoc tañvum calnel d'a smacte'. Icha noc' calnel d'a junoc ac'lic mañxo jantacoc yel yav tz'eq'ui, icha chi' ol aj yel eyav yuj tzalajc'olal.
- 13 B'ab'el in b'at in pojan b'e d'a eyichañ, a exxo tzac'an ex och vuuj. Axo eyel d'a sti' spuertail jun choñab' yic tzex el d'a libre, aton jun choñab' b'aj ix ex ic'-jib'ati. A in Jehová in, e Reyal in, b'ab'el in b'at d'a eyichañ, xchi Jehová.

**A lolonel tz'alchaj d'a spatic
eb' yajal elc'um**

- 3¹ Ix lajvi chi' ix valani: Ex yajal choñab' Israel, ab'ec tas sval tic: Smoj val eyojtacanel tojolal.
- 2 Palta a ex tic tzeyajcanel tojolal, axoñej chucal tze xajanej. Ichaval to tzeyiq'uel stz'umal eb' quetchoñab', axoñej sb'aquil eb' scan jelan eyuuj.
- 3 Ichato pitzanto eb' quetchoñab' tze chianb'at eb', tzeyic'anel stz'umal eb', tze vac'chitan sb'aquil eb'. Lajan tzeyutej eb' icha noc' chib'ej tz'ac'jiem tajoc d'a yol chen.
- 4 Ay jun c'ual ol e c'an scolval Jehová, palta mañxo ol cotlaj q'uelan d'ayex. A d'a jun c'ual chi', ol b'at mican Jehová d'ayex yuj chucal tze c'ulej, xin chi.
- 5 A Jehová tz'alan yuj eb' syaloch sb'a schecab'oc, aton eb'

- scuchb'an choñab' d'a chucal: A eb' checab' chi', tato vach' tz'aj stupji eb', syal eb' to ay jun-c'olal. Palta tato ay eb' max ac'an tas syab'lej eb', syac' yovalil eb' d'a eb'. Uyj chi' sval yuj juntzañ eb' checab' chi' icha tic:
- 6 Ichato ol emcan c'u d'a eb', ol can eb' d'a scal q'uic'alq'uinal. Mañxa b'aq'uiñ ol yal eb' to ix ch'oxchaj tas yil eb'. Mañxo ol yal-laj yalan eb' tas ol ujoc b'aq'uiñ, xchi Jehová.
- 7 A juntzañ eb' checab' yed' juntzañ eb' naumel lolonel chi' yalani, mañxalaj ol aj yelc'och eb', numanxoñej ol ajcan eb', yujto malaj tas ol sch'ox Dios yil eb'.
- 8 A inxo pax tic, ayoch Yespíritu Jehová d'ayin, yuj chi' ay vip, snachajpaxel tojolal vuuj, yuj chi' tzin tec'b'ej in b'a valanoch jantac smul Israel d'a sat.
- 9 Ex yajalil Israel, ab'ec juntzañ tic: A ex tic tze patiquejel tojolal. Axo chucal tze c'ulej sq'uexuloc tojolal chi'.
- 10 Tze b'oq'ue Jerusalén, aton choñab' yic tzalan Sion yuj tas tzeyiq'uec' d'a eb' anima tze mac'chamoc yed' d'a juntzañ tas mañ tojoloc tze c'ulej.
- 11 A ex yajal ex choñab', max e b'olaj yaj eb' eyetanimail d'a stojolal yuj e chaan tumin. Yed' ex sacerdote ex, tze c'an tumin d'a eb' anima tze c'ayb'ej. Añej-tona' ex tzeyesejoch e b'a schecab'oc Dios, tzeyala' to ay tas sch'oxji eyila' yuj e chaan tumin. Ayoch Dios yipoc e c'ool eyalani, yuj chi' tzeyal icha tic:
- A Jehová ayoch qued'oc, yuj chi' malaj tas ol javoc d'a quib'añ, xe chi.
- 12 Uyj chi', eyuj a ex tic, a Jerusalén choñab' yic tzalan Sion, icha lum luum d'ocb'il yed' arado ol ajcanoc, toxoñej ol q'uecan b'ulan spojelal, axo d'a tzalan yic templo, vayumtac ol aj sq'uib'canq'ue te te' d'ay.

**A Jehová ol ac'an yajalil
d'a slajvub' c'ual
(Is 2.2-4)**

- 4¹ A d'a slajvub' c'ual, a jun tzalan b'aj ay stemplo Jehová, nivan ol aj yelc'ochi. A jun vitz chi', te chañ ol aj steel d'a yichañ juntzañxo vitz. Ol javoc masanil juntzañxo nación d'ay.
- 2 Mañ jantacoc sb'isul eb' anima d'a junjun nación ol laj alan d'ay junjun icha tic: Cotañec, coñ q'ueec d'a jolom vitz b'aj ay stemplo Jehová sDiosal viñaj Jacob yic tzoñ sc'ayb'ej d'a sb'eyb'al, yic ol co b'eyb'alej sb'eyb'al chi', xcham eb'. Yujto a d'a Sion, aton Jerusalén ol elta sc'ayb'ub'al Jehová, aton schecnab'il.
- 3 A Jehová ol ch'olb'itan yaj masanil nación. A' ol alan tas ol laj aj juntzañ nación chi', vach'-chom najat ay. Uyj chi' ol sb'oc q'uen yespada eb' d'a asaronal. Axo q'uen slanza eb' ol sb'oc d'a jochlab' trigoal. Malaj junoc nación ol ac'an oval yed' junocxo. Mañxalaj mach ol c'ay d'a ac'oj oval.
- 4 A eb' anima, mañxalaj b'aj ol xiv eb'. Junjun mach ol yal yic'an yip d'a yalañ yeñul sc'ab'

te' yuva yed' d'a yalañ yeñul
sc'ab' te' yigo. A Jehová Yajal
d'a Smananil syac' sti' d'a jun
tic.

- 5 Junjun nación sc'anab'ajan
sdiosal yalani, añejtona' a oñ
tic, ol co c'anab'ajej Jehová co
Diosal d'a masanil tiempo.

Ol scolel schoñab' Jehová

- 6-7 A Jehová tz'alan icha tic: A d'a
jun c'ual chi', ol in molb'ej in
choñab', aton eb' toxo ix yab'
syail vuj d'a ch'oc choñab'il, eb'
coxo, eb' c'umb'inac, eb' sac-
leminac yaji yed' juntzañ eb'
pitzanto ixto cani. Ol in b'oxi
snación eb' chi', te nivan ol
ajxoc yelc'ochi. A in Jehová in
ol vac' yajalil d'a yib'añ in
choñab' chi' d'a tzalan Sion d'a
masanil q'uinal.
- 8 Ato d'a tzalan Sion yic
Jerusalén ol in tañvej in
choñab' icha junoc tañvum cal-
nel. Axo Jerusalén tic, ol yac'xi
yajalil d'a smacb'en b'aj yac'nac
yajalil d'a peca', xchi Jehová.
- 9 A ticnaic ex aj Jerusalén, ¿tas
yuj tz'el eyav icha junoc ix ix
ayic sc'och sc'ual yalji yune'?
¿Tom malaj junoc rey b'aj ayex
tic? ¿Tom mañxa junoc eb'
ac'um razón d'a e cal?
- 10 Ex aj choñab' Sion, ab'ec syail,
elocab' eyav yuj yaelal, icha val
syaelal syab' junoc ix ix ayic
tz'alji yune', yujto ol ex el d'a
yol e choñab' tic. Ol b'at ex caj-
najcan d'a caltac te'. Vach'chom
ol ex c'ochñej masanto d'a
Babilonia, palta ato ta' ol ex col-
joquel yuj Jehová d'a yol sc'ab'
eb' eyajc'ool.

- 11 A ticnaic, tzijtum nación van
sq'ue vaan ajc'olal d'a e patic,
syalan eb' icha tic: Ol cac' val
co gana quilan tas ol aj yixtax-
b'at Sion tic, xchi eb'.
- 12 Palta a juntzañ nación chi', mañ
yojtacoc eb' tas nab'il yuj
Jehová. Mañ yojtacoc eb' tato ol
molchajq'ue eb' yuuj icha smol-
chajb'at ixim trigo b'aj stec'-
chaji.
- 13 Ex aj Sion, q'ueañec vaan,
teq'uequem juntzañ nación chi',
yujto syal Jehová icha tic: A in
ol vac' eyip e tec'anem juntzañ
nación chi', icha junoc mam
vacax hierro sch'aac, axo yech
stec'vi trigo nab'a bronce. Ol
eyiq'uec' sb'eyumal juntzañ
nación chi', yujto mañoc d'a
stojolal ix ilchaj yuj eb', ol
eyac'an d'ayin a in ton Yajal in
d'a masanil yolyib'añq'uinal,
xchi Jehová.

Ol ac'joc jun Sreyal Israel yuj Jehová

- 5¹ Ex aj Sion, b'oecoch smuroal
b'aj tze col e b'a, yujto ix javi
oyan eb' ajc'ol d'a e patic. Ol
smac' spac'ultac sti' viñ yajalil
Israel eb' yed' te' jixc'ab' te'.
- 2 A Jehová tz'alan icha tic: A
choñab' Belén ay d'a Efrata,
vach'chom yuneñej d'a scal
choñab' d'a yol yic Judá, palta
ata' ol cot jun ol vac'och yajalil
d'a yib'añ in choñab' Israel. Ol
cot d'a jun iñtilal aytaxon d'a
peca', a jun ol ac'an yajalil chi',
aytaxon yictax yichb'anil, xchi
Jehová.
- 3 Axo ticnaic, ol yactejan
schoñab' Jehová d'a yol sc'ab'
eb' ajc'ool, masanto ol aljoc jun

- yune' ix ix van stañvan yalji chi'. Ichato chi' ol meltzaj eb' sc'ab' yoc jun Yajal ic'b'ilcanb'at d'a ch'oc choñab'il chi', ol smolb'anxi sb'a eb' yed' eb' yetchoñab'.
- 4 A jun Rey chi', ol q'ue vaan yed' spoder yed' yopisio ac'b'il yuj Jehová yic stañvej schoñab', yic tz'aj eb' d'a junc'olal, yujto a jun Rey chi', nivan ol aj yelc'och d'a scal masanil nación b'aj slajvic'och yolyib'añq'uinal tic.
- 5 A jun Rey chi' ol ic'ancot junc'olal. Ayic ol javoc eb' aj Asiria d'a yol co nación tic, yic tz'och eb' d'a yoltac co cuartel, ol co checb'at ucvañ vajxacvañoc eb' yajal nivac yelc'ochi, yic syac' oval eb' yed' eb' aj Asiria chi'.
- 6 A eb' chi' yed' q'uen yespada eb' ol yac' ganar eb' aj Asiria chi', aton snación viñaj Nimrod. Ol oñ colchaj yuj jun cajalil d'a eb' aj Asiria chi', ayic ol c'axpajec'ta eb' d'a co mojon yic syic'anec' lum co luum eb' yalani.
- 7 A d'a jun tiempoal chi', a eb' yiñtilal viñaj Jacob ixto cani, yuj eb' ol ja vach'ilal d'a scal juntzañ nación, icha tz'aj yac'an yaxilal yal ac'val, ma yaxiñab' d'a yib'añ añ añc'ultac syac'cot Jehová, mañoc eb' anima tz'ac'ancoti.
- 8 A eb' yiñtilal viñaj Jacob olto can chi', lajan ol aj eb' d'a scal juntzañ nación icha junoc noc' choj ay d'a scal noc' c'ultaquil noc', ma icha junoc noc' choj tz'och d'a scal junoc ñilañ noc' calnel. Ayic tz'och noc' d'a scal noc' calnel chi', syamancot noc' scotac tzilchitanb'at noc'.
- Mañxa junoc mach syal scolanel noc'.
- 9 Ex yiñtilal viñaj Jacob, icha chi' ol aj eyac'an ganar eb' eyajc'ool, ol e satanel eb'.
- 10 Ex vetisraelal, a Jehová tz'alan icha tic d'ayex: A d'a jun c'ual chi', ol in mac'cham noc' e chej, ol in satanel e carruaje yic oval.
- 11 A e choñab' ayoch smuroal yed' e cuartel ol in satel d'a junelñej.
- 12 Ol in satanel eb' ajb'aal d'a e cal. Mañxo junoc eb' ajchum ol vac'can d'a e cal chi'.
- 13 Ol in satel juntzañ e comon dios yed' q'uen q'ueen b'aj tzex lesalvi, yic mañxo ol ex och ejmelal d'a juntzañ tas tze b'o e diosaloc chi'.
- 14 Ol in toc'q'ueta masanil te te' b'aj tzex och ejmelal, ol in satanel e choñab' b'aj tzeyac' e silab' d'a juntzañ comon dios.
- 15 Yed' val yoval in c'ool ol in pacztitej d'a juntzañ nación max in c'anab'ajan jab'oc, xchi Jehová.

**Syac' yovalil Dios
tas chuc sc'ulej Israel**

- 6 1 Ex vetisraelal, scham val eyab'an tas schec Jehová vala'. Mamin Jehová, yamoch alan smul choñab' Israel d'a yichañ lum jolomtac vitz, yab'ocab' a jaj lum tzalquixtac.
- 2 Yab'ocab' lum jolomtac vitz yed' yich lum luum to ol al smul a choñab' Israel, ol ac'an oval yed'oc.
- 3 Ex vetisraelal, scham val eyab'an tas syal Jehová. A' tz'alan icha tic: Tac'vañec

d'ayin ex in choñab'. ¿Tas ix aj ex vixtani, ma tas ix ex vutej?

- 4 Ina a in vic'naquelta eb' e mam eyicham d'a Egipto. In colannac eb' b'aj ayoch checab'vumal chi'. A in in checnacb'at viñaj Moisés, viñaj Aarón yed' ix María, aton eb' cuchb'annac eb'.
- 5 Ex in choñab', naeccoti tas chucal snanac viñaj Balac sreyal Moab d'a yib'añ eb' e mam eyicham chi'. Naecpaxcoti tas yutejnac viñaj Balaam yuninal viñaj Beor spacani. Naecpaxcoti tas ujinac d'a scal Sitim yed' Gilgal. Tze naanpaxcoti tastac yutejnac ex in colani, xchi Jehová.

A tas snib'ej Jehová d'a eb' schoñab'

- 6 Sc'anb'ej eb' israel icha tic: ¿Tas ol cac' d'a Jehová Dios Axoñej Ochi, ayic ol oñ och ejmelal d'ay? ¿Ol am oñ och d'a yichañ yed' noc' calnel jun ab'il sq'uinal yic sco ñustz'a noc' silab'il?
- 7 ¿Ol am tzalajb'oc sc'ol Jehová, tato scac' junoc mil noc' ch'ac calnel silab'il d'ay yed' lajuñeoc mil ch'ub' aceite? ¿Tom stzalaj pax sc'ol tato scac' co b'ab'el unin d'ay silab'il yuj co chucal? xchi eb'.
- 8 Ex vetchoñab', toxo ix yal Jehová tas vach' d'a sat yed' tas snib'ej d'ayoñ, aton juntzañ tic: Tojol scutej co b'a, sco xajanej eb' quetanimail. Emnaquilal scutej co b'a d'a co Diosal.
- 9 A Jehová tz'alan d'a schoñab' icha tic: A mach d'a emnaquilal scham yab'an tas vala', te ay pensar. Jaocab' e pensar yuj eyaelal, ayocab' velc'och d'a yol

e sat, a inton svac'och eyaelal chi'.

- 10 ¿Tom ol b'at satc'olal vuuj tas molanec' d'a spat eb' chuc, aton b'eyumal ix yic' eb' d'a chucalil yed' pax juntzañ echlab' mañ tz'acanoc yajb'il vuuj?
- 11 ¿Tas ol aj vac'an nivanc'olal d'a yib'añ juntzañ anima tic, yujto a echlab' mañ tz'acanoc sc'an eb'?
- 12 A juntzañ eb' b'eyum d'a scal choñab' tic, elc'um eb', ixtum anima eb', esalvumñej eb' smasanil.
- 13 Yuj chi' ol vac'och eyaelal. Ol ex in satel yuj e mul.
- 14 Ol ex vaoc, palta mañ ol ex b'ud'joclay, ol ochñej e vejel. Mañ jantacoc sat eyavb'en ol e molb'ej, palta mañ ol eyil-laj b'aj ol c'ochoc. Tato ay b'aj ol ilchaj jab'oc tas eyuuj, axo d'a scal oval ol vac' lajvoquel d'ayex.
- 15 Ol ex avvoc, palta malaj jab'oc tas ol eyic'a'. Ol e teq'uel yal sat te' eyolivo, palta mañoc exlaj ol e c'an jab'oc yaceiteal te'. Ol e teq'uel yal sat te' eyuva, palta mañoc exlaj ol eyuc' svinoal.
- 16 Yujto a schucal b'eyb'al viñaj Omri tze c'anab'ajej. A schucal b'eyb'al viñaj Acab tze b'ey-b'alej. Yuj chi' ol vac'b'at yaelal yed' b'uchval lolonel d'a eyib'añ. Icha chi' ol aj e q'uixvi d'a yichañ eb' in choñab' tzin c'anab'ajan d'a val yel, xchi Jehová.

A schucal choñab' Israel

- 7¹ Yuj chi', ix valanxi icha tic: Ay... Ob'iltac in. Lajan in icha eb' tz'ec' sayoj sat uva, ma sayoj sat higo yic slo'o ayic toxo ix

- lajviec' sat avb'en. Mañxalaj junoc te' sat nib'ab'il tz'ilchaji.
- 2 Icha chi' vaji, yujto mañxa junoc anima vach', ma tojol spensar d'a yichañ Dios tz'ilchaj vuuj. Axoñej mac'ojcham anima sc'ulej eb'. Syac'lajem syaalil eb' junjun.
- 3 Cuchb'um eb' d'a eb' sc'ulan chucal. A eb' yajal yed' eb' juez, sc'an tumin eb' d'a elc'al-tac d'a eb' tz'och smul d'a yetanimail. A eb' nivac yel-c'ochi, a tas sja d'a spensar eb', a chi' syal eb' d'a eb' yajal chi', yuj chi' lajan tz'aj spensar eb' tas syutej yixtan eb' yetanimail chi'.
- 4 A eb' vach'tacto d'a scal eb', lajan eb' icha te' q'uiix. A eb' tojoltacto val tas sc'ulej, lajan eb' icha te' chac q'uiix. Palta, lac'anxo sjavi sc'ual yic ol ac'-chajcot yaelal d'a yib'añ eb', icha ix aj yalanel eb' schecab' Dios. Axoñej somc'olal ol javoc d'a scal eb'.
- 5 Yuj chi' ex vetchoñab', mocab' eyac'och tas syal eb' ay d'a e lac'anil d'a e c'ool, mañ eyac'och junoc eyamigo yipoc e c'ool. Scham e naan tas tzeyal yed' ix eyetb'eyum.
- 6 Yujto a eb' uninab'il, spatiquej-canel smam eb'. A eb' ix une-ab'il, spitej sb'a eb' ix d'a snun. A eb' ix alib'al, tz'och eb' ix ajc'olal d'a eb' ix yalib'. A eb' junñej yaj d'a yol spat, tz'och eb' ajc'olal d'ay junjun.
- 7 Palta a inxo pax tic, a Jehová ayoch yipoc in c'ool. Añej Dios in Columal yipe'olal yaj vuuj, yujto syab' tas svala'.

A Jehová ol colvaj d'a eb' israël

- 8 A ex ajc'ool eyajoch d'ayoñ, mañ ex tzalaj yuj tas tzoñ ic'ani. Vach'chom tzoñ telvi, palta ol oñ q'uex vaan. Vach'chom tzoymaj q'uic'alq'uinal d'a co patic, palta a Jehová saquilq'uinal yaj d'ayoñ.
- 9 Ix och co mul d'a Jehová, yuj chi' ol cac' techaj yoval sc'ool, masanto yic ol oñ sch'olb'itej, axo oñ stojolb'itan chi'. A Jehová ol yac' quil saquil-q'uinal, ol quila' tas ol oñ yutej scolaneli.
- 10 Ex cajc'ool, ol ac'joc pax jun tic eyila', toxoñej ol ex te q'uix-vocan yuuj. A ex tic, tzeyal d'ayoñ icha tic: ¿B'ajtil ay Jehová e Diosal chi'? xe chi. Palta a ticnaic ol quil val e telvi, ol ex co tec'ub'tañej icha val stecl'ji lum soc'om d'a yoltac b'e.
- 11 Ex vetchoñab' aj Jerusalén, van sc'och sc'ual yic ol b'ochajxiq'ue smuroal co choñab', yic ol nivanb'oc co macb'en.
- 12 Yujto van sja sc'ual sjavi juntzañ anima d'ayoñ, aton eb' scot d'a masanil nación. Ol cot eb' d'a Asiria d'a sti' a' nivan Éufrates, ol cotpax eb' d'a Egipto d'a sti' a' Nilo. Ol laj cot eb' ay d'a sc'axepal a' mar yed' eb' ay d'a tzalquixtac d'a najat.
- 13 A yuj smul eb' anima d'a juntzañ nación chi', tz'inan lum-xoñej ol ajcan lum smacb'en eb'.
- 14 Mamin Jehová, tañvej oñ a oñ a choñab' oñ sic'b'il oñ el uuj, icha noc' calnel aycañ d'a cal-tac te', a d'a najat d'a spatic